

La companyia Sportivo Teatral de Ricardo Bartís porta al Temporada Alta 'La pesca', una obra excel·lent sobre l'essència argentina

Més enllà de Perón

Andreu Gomila
BARCELONA

A Ricardo Bartís li costa poc parlar del seu teatre. Fer-lo, però, ja és una altra cosa. Acaba de retirar —abans d'estrenar-se— una versió de la *Hedda Gabler* d'Ibsen que no l'acabava de convèncer. Demà, però, la seva companyia, Sportivo Teatral, portarà al festival Temporada Alta un text extraordinari, *La pesca*, que resumeix en unes escasses quatre escenes l'essència de l'Argentina, de Macedonio Fernández a Borges i González Tuñón. Tots tres han parlat en un moment o altre de la seva bibliografia del Maldonado, un rierol que travessa Buenos Aires, i, esclar, del general Juan Domingo Perón.

El rierol i el dictador són claus en aquesta obra. El primer perquè és el lloc on intenten pescar Don Atilio, Renó i Miguel Ángel, els tres personatges. Es troben sota una fàbrica de la capital argentina, en un antic club de pesca amb un nom ben peronista, *La gesta heroica*. El general, ens diu Bartís, és un mite que explica què són els argentins. "Aquesta obra és sobre la caiguda dels mites, i el peronisme és un mite. Com que aquesta època no els permet, ens queden els fetitxes", apunta.

"La meua idea era parlar del peronisme com un fenomen que depassa la política i és en ell mateix el nucli del ser argentí", diu el director. Una ideologia que travessa tots els estrats socials del país sud-americà i que busca "una sortida heroica" per a

L'obra 'La pesca' es farà a l'Espai la Pineda, a Sant Gregori, de dijous a dissabte que ve ■ CHRISTOPHE RAYNAUD

"Hem pensat sempre que mereixíem un destí més gran, i el peronisme encarna això"

l'Argentina. "Nosaltres sempre hem pensat que teníem una gesta a realitzar, que ens mereixíem un destí més gran del que vivíem, i el peronisme encarna aquest desig", afegix Bartís.

Els seus tres personatges, a través d'una conversa aparentment anodina que mantenen en aquest club de pesca suburbà, expliquen tot això. I més. També parlen de l'actualitat, d'aquest desencís dels argentins arran de la crisi del 2001 i després. Parlen de coses simples, de l'amor, de la por a la mort, del sexe, i d'un peix mític, una *tararira*

titán (parent del salmó i la truita), que circula per les clavegueres de la ciutat i que és una mena de Moby Dick. El Maldonado és, de fet, una metàfora d'aquest destí argentí que no ha estat, ja que, com diu un dels personatges, va soterrar-se als anys 30 del segle passat quan podria haver estat un riu que travessés Buenos Aires com ho fa el Sena amb París.

La misogínia de bona part dels mascles argentins també apareix a *La pesca*, el títol de la qual ja fa referència al fet de lligar. I és que el llenguatge, fi, metafòric, depurat, és un altres dels ele-

ments que surten a l'escenari en les obres de Bartís. Ell, que és el pare dels Veronese, Daulte, Tolcachir, i de tots aquests directors i autors argentins que s'estan menjant el món teatral. Ell reivindica la lírica i continuar "fidel al territori", és a dir, a Buenos Aires, contra un cert neorealisme "fictici" que percep en les propostes dels seus companys. Bartís, no obstant, ha arribat a tal punt de perfecció que ha fet voltar per tot Europa un pouon Don Atilio, Miguel Ángel i René buscant la *tararira titán*. Fa 35 anys que Perón va morir. ■

Sanzol busca la memòria de la mare a 'Sí, pero no lo soy'

A.G.
BARCELONA

El director i autor teatral Alfredo Sanzol debuta avui als escenaris catalans (Teatre Lliure) amb una obra sobre la identitat, i amb un títol força clar, *Sí, pero no lo soy*. Ambientada als anys 50 i 60 del segle passat, Sanzol s'ha endinsat, segons explica ell mateix, en el paradís perdut de la seva mare, en uns anys que ella tenia idealitzats, farts de música francesa i discursos ben travats. "La mare vivia en la nostàlgia de voler ser una persona que no va ser mai", diu. Per això els seus personatges "volien ser uns altres, o neguen o amaguen el que són". Tenim un gai que surt de l'armari als 35, un capellà que hauria abusat d'un infant, una noia que se'n va al llit amb uns veïns que posen la música alta, i molts personatges més, tots interpretats per cinc actors.

L'obra és un puzzle format per diferents esquetxos, amb els actors que canvien d'escena sense canviar de vestuari. Una manera, explica Sanzol, de fer èmfasi en el tema central de *Sí, pero no lo soy*. "Em crida molt l'atenció el fet que vulguem tenir una identitat definida, i que no admetem mai que canviem constantment", indica. De fet, com assenyala el director i autor de la peça, "els éssers humans són recipients que contenen molts personatges".

Sanzol és una de les revelacions de l'any a Madrid. L'obra que arriba al Lliure és la primera que estrena al Centro Dramático Nacional, després de molts anys passejant-se per sales alternatives. L'autor és un dels integrants d'una generació que ronda els 40 anys i que ha tingut poc accés als escenaris públics madrilenys. ■

El Comentari

J.M. Hernández Ripoll

Crisi? Quina crisi?

La famosa crisi, tema de moda en les converses de bars, ascensors i taxis, s'ha convertit en una excusa estupefent per camuflar els fracassos. Dijous passat, vaig pensar que aquesta crisi que ens ha arribat d'ultramarc com els tomàquets, era la culpable que una banda llegendària com els Queen només aconseguís convocar la meitat de l'aforament del Palau Sant Jordi. Observant les clarianes des de la

talaia de la zona de premsa, em vaig qüestionar quins serien els límits d'aquesta crisi que s'escampa com una epidèmia per contaminar tots els nivells del substrat social.

Gairebé una setmana després, he de reconèixer que vaig ser víctima d'aquesta febre global que ha convertit la crisi en l'ogre causant de tots els mals. D'existir, existeix, és evident, encara que segueixo sense saber quins són els responsables i si rebran alguna mena de

càstig. Però sí sé que la crisi és ara un xiclet en boca de tothom: tan sols cal bufar per fer una ampolla. Si els Queen no van omplir el Sant Jordi és perquè el públic és savi i sap de bona tinta que ja no són els d'abans. I punt. A partir d'aquí, la crisi dels nassos va i ve segons els resultats obtinguts a caixa.

Els AC/DC venen tot el paper en qüestió d'hores; l'edició discogràfica és una font que no deixa de rajar; tornen els Chichos i l'agenda

L'agenda és plena de concerts organitzats per unes promotores que s'atreveixen a desafiar la bèstia negra

és plena de concerts organitzats per unes promotores que s'atreveixen a desafiar la bèstia negra de la crisi. *Crisi? Quina crisi?*, cantaven fa més de trenta anys els Supertramp. La conclusió sembla clara: els grans afectats per la crisi sempre són els febles. I, malauradament, el més feble d'aquest país és la música en català. Un animal en vies d'extinció, que necessitarà tot el suport del món per sobreviure en el desert que l'espera.